

Vi tar Finnmark fremover!

Venstre er et sosial liberalt parti, som tror på enkeltmenneskets evne og vilje til å skape en god tilværelse for seg selv og sine omgivelser, og at vi gjennom sterke fellesskapsløsninger skaper trygghet og like muligheter for alle til å leve gode liv. En god skolegang er veien til et selvstendig liv, og alle må gis mulighet til en ykeskarriere. Klimakrisen utfordrer gårdagens løsninger og vi må omstille samfunnet til å bli mer miljøvennlig og bærekraftig. Venstre er ikke redd for å tenke nytt! Det skal være enkelt å starte sin egen bedrift, og vi vil gi gode kår for grundere. Kulturlivet er en viktig for vår identitet, for å forstå hvem vi er og samfunnet rundt oss.

KLIMA OG MILJØ

Melkøya må ikke elektrifiseres med kraft fra land ! Vi trenger kraften til vekst og verdiskaping i Finnmark. Klimakampen skal vi vinne, og Equinor må finne andre løsninger for å kutte i klimagassutslippet ved Melkøya, og betale dette selv. Det skal være enkelt å ta miljøvennlige valg i hverdagen, og det må bli billigere å bruke kollektivtransport. Vi vil satse på grønn industri med ny miljøvennlig teknologi, og vi vil legge høyspent i jord istedenfor i høyspentmaster. Energiforsyningen i Finnmark må sikres, samtidig som en tar vare på naturmangfold og reindrifta.

Venstre vil:

- Ha karbonfangst og lagring (CCS) på Melkøya
- Øke energiproduksjonen i Finnmark ved mer bruk av gasskraftverk , CCS
- Utbedre eksisterende vannkraftverk
- Få en utslippsfri hurtigbåt mellom Vadsø-Kirkenes
- Redusere tastene på buss og ferge, og gi barn, unge og studenter gratis kollektivtilbud.
- Styrke Enova- tiltak i hjemmene
- Legge høyspentlinjer i jord, ikke i master
- Flere og mer effektive ladestasjoner for el-bil i Finnmark
- Landstrøm for skipsfart og fiskebåter i alle havner
- Hydrogenfabrikken i Berlevåg er viktig for å omstille skipsfarten til å bli utslippsfri.
- Styrke kollektivtilbudet med en statlig belønningsordning som andre byer i Norge har.
- Stille krav om miljøvennlig bergverksindustri

Vi må ta bedre vare på urørt natur. Vi vil ha en balansert utvikling som ikke ødelegger naturen og som gir folk frihet til å bruke den. Villaksen må reddes! Kampen mot pukkellaks må intensiveres, og fanges før den går opp i elvene. Vi vil ha endringer i dagens forvaltning av rovvilt, og stoppe det store tapet til i saue- og reindriftsnæringa. Naturen er viktig for folk i Finnmark, og vi ønsker mer tradisjonell høsting av naturen. Vi sier nei til vindkraftverk på Nordkynhalvøya og Laksefjordvidda, som er viktige kjerneområder for reindrifta og er Europas siste store uberørte villmark. Førre-var-prinsippet må tas på alvor ved etablering av nye næringer som påvirker miljøet, som feks. torskeoppdrett og gruveindustri. Kampen mot plast i havet og i naturen må fortsette.

Venstre vil:

- Ta vare på naturen ved å gi folk frihet til å bruke naturen, samtidig som vi ivaretar naturmangfold og dyreliv.
- Verne om villaksen.
- Ha feller for pukkellaks i alle lakseførende vassdrag i Finnmark
- Vindkraftverk til havs, som må ligge utenfor viktige fiskefelt
- Forvalte kongeørn som de andre rovdyrartene
- Rydde strender for plast
- Ha en utslippsfri og mer miljøvennlig oppdrettsnæring
- Bedre tilrettelegging av naturopplevelser for alle
- Etablere et internasjonalt senter for fangsttradisjoner i Arktis
- Gjøre tradisjonell høsting mer tilgjengelig gjennom regulert motorferdsel
- Endre definisjonen «vei» i motorferdselloven slik en kan kjøre på traktorveier/skogsbilvei
- Stenging av snøskuterløyper må følge lokale forhold.
- Satse mer på marin bioindustri
- Villakssenteret i Tana må styrkes med mer forskning for å redde villaksen
- Etablering av torskeoppdrett må ikke true annen fisk og liv i havet.
- Tillate el-sykkel i terreng som viktig folkehelseiltak.
- Returordning for å rydde plast fra naturen
- Intensivere fjerning av etterlatte anleggsmaskiner og kjøretøy i naturen

UTDANNING OG KULTUR

Utdanning er nøkkelen til økonomisk trygghet, personlig vekst og deltagelse i samfunnet. Ungdom skal ha lik rett til utdanning, uavhengig av hvor de bor og familiebakgrunn. Vi vil beholde dagens skolestruktur for våre ungdommer, og gi voksne mulighet til desentralisert utdanningstilbud. Finnmark trenger å styrke en rekke yrkesgrupper som lærere, sykepleiere, barnehagelærere, teknologi- og mekaniske fag, sjåførere og håndverkere for å nevne noen. Vi må utdanne flere selv! Venstre er positive til mangfold, og ønsker private aktører velkommen til å drive både barnehager og friskoler. For å styrke samisk språk vil vi gi barn som ønsker det en plass i samisk barnehage og samisk i skolen. Kultur er limet i samfunnet, og vi vil jobbe for store og små festivaler, aktiviteter til barn og unge, flere kulturarbeidsplasser og at museene skal få bedre rammevilkår.

Venstre vil:

- Satse på de videregående skoler i Finnmark
- Pilotprosjekt 1-13.skole
- Beholde de to samiske videregående skoler i Kautokeino og Karasjok som statlige skoler
- Få på plass igjen IB-linja ved Kirkenes videregående skole
- Opprette programmering som eget fag ved Alta videregående skole
- Styrke og utvikle videre LOSA
- Bygge flere elevhybler
- Gratis buss for alle skoleelever.
- Nye fagskoler, innen bygg og anlegg, og helse
- Styrke UiT i Øst-Finnmark
- Årlige opptak til sykepleierstudiet i Alta
- Opprettholde sykepleierstudiet i Kautokeino
- Jobbe for å få en særskilt satsing på læreryrket i Finnmark
- Utvide mulighetene til å ta utdanning som voksen, der du bor
- Etablere egen politiutdanning ved Samisk Høgskole i Kautokeino
- Lovfeste retten til en samisk barnehageplass
- Ha samisk språk som alternativ til sidemål i skolen.
- Styrke samisk språk i offentlige virksomheter og helsetjenester
- Sikre en god skolehelsetjeneste ved skolene våre.
- Styrke Ungdommes kulturmonstring
- Prioritere kultur høyere i budsjettet på fylket
- Bygge kunstmuseum i Karasjok, og nytt lokale for Savio museet i Sør-Varanger.
- Ny avdeling av Nordnorsk kunstmuseum til Alta
- En styrking av kvensk språk og kultur ved Kainu Institutt i Børselv og Kvääniteatteri
- Flere midler til samisk og kvenske språksenter.

BOSETTING OG NÆRINGS LIV

Vi vil gi ansatte i staten en rett til å ta med seg jobben og flytte ut i distriktet. Dette vil gjøre det enklere å flytte til Finnmark. Folk må ha råd til å skaffe seg bolig, og derfor må Finnmarkseiendommen sin tomtepolitikk endres. Lokalsamfunn i Finnmark må sikres god bredbåndsdekning. Flyprisene i fylket må være på et nivå som gjør at folk har råd til å ta flyet og delta i samfunnslivet. Finnmark trenger befolkningsvekst og vi vil jobbe for bedre økonomiske ordninger for

å få barn. Vi må ta godt imot tilflyttere fra andre land, og gi god språkopplæring og inkludering. Små- og mellomstore bedrifter har alltid vært bærebjelken i Finnmark, og vi må ha tilgang på virkemidler som styrker næringslivet. Gode havneforhold er grunnleggende infrastruktur i et fiskerifylke som Finnmark!

Venstre vil:

- Gi en flytte-rett til ansatte i staten, også for ansatte i stat og fylke innad i Finnmark.
- Senke skatten for innbyggere bosatt i Finnmark til 8% (lik Svalbardskatten)
- Påvirke FEFO sin tomtepolitikk slik at det blir billigere tomtepriser i fylket
- Momsfritak for boligbygging i distriktene gjennom «bygdevekst-avtaler».
- Redusere krav om egenkapital, og gi fritak for dokumentavgift for kjøp av bolig i Finnmark.
- Øke stønaden for å få barn i Finnmark betraktelig.
- Fjerne arbeidsgiveravgiften for lønninger over 750.000 kroner
- Flytte statlige arbeidsplasser til Finnmark
- Full bredbåndsdekning innen 2025
- Et mer inkluderende arbeidsliv, slik at flere kommer seg ut i arbeidslivet og sikrer seg egen inntekt
- Bygge ut alle havner i Finnmark, og styrke kystfiskeflåten
- Stoppe dispensasjoner som går til store båter til fiske langt inne i fjordene
- Skjerpe pliktsystemet, slik at mer av verdiskapingen fra havet tilfaller kystsamfunnene
- Bevare sjølaksefisket, som en viktig næring og kulturbærer langs kysten
- Øke selvforsyningsgraden ved å bygge opp under landbruket
- Øke konkurransegrunnlaget for flytrafikken i Finnmark.
- Styrke næringsfondene i kommunene
- Fritak for arbeidsgiveravgiften må gjelde bedrifter som holder til i Finnmark
- Utbedre fylkesveiene og sørge for gode båtforbindelser til veiløse samfunn.
- Viktige samferdselsprosjekter: Ny tunnel gjennom Kløfta og E45 gjennom Eiby og Kautokeino. Styrke Alta lufthavn og Høybukthoen lufthavn som nav i Finnmark, og bygge en større snuplass for fly ved Banak lufthavn. Jobb for at det etableres en flyplass Kautokeino og at det kommer jernbane mellom Kirkenes og Rovaniemi.

TRYGGHET OG SIKKERHET

Alta må få et sykehus med fødeavdeling og akutttilbud, slik at befolkningen i Alta og indre Finnmark får nærhet til sykehustjenester, uten å måtte reise over store avstander for å komme til sykehus. Hammerfest sykehus og Kirkenes sykehus må beholde dagens nivå på intensiv beredskapen. Pasienter skal sendes direkte til riktig sykehus, uten omveier som kan koste liv og helse. Legevaktene og sykestuene er sikkerheten til folk, og vi må sørge for at de har den bemanningen som trengs.

Ambulansetjenesten må styrkes i hele Finnmark, og det må bli slutt på pasient-bytte i ambulanse på Skaidi. Finnmark må få full mobildekning! Dagens mangler i mobildekningen i fylket går på sikkerheten løs (trafikksikkerhet, reingjeting mm). Vi vil gi mennesker med rusproblemer hjelp, ikke straff, og pårørende må sikres god bistand. Når kriser oppstår, trenger vi gode krisesentre som kan gi personer i nød, et trygt sted å være. Krigen i Ukraina har endret vårt naboskap til Russland og den norske sikkerhetspolitikken. Forsvaret må styrke sin tilstedeværelse i nord.

Venstre vil:

- Bygge ut Klinikk Alta til et sykehus med fødeavdeling og akuttfunksjoner, og øke antall sengeplasser
- Ha en garanti for at dagens intensivnivå ved Hammerfest og Kirkenes sykehus beholdes
- «Pasientreiser» må endre praksis, slik at raskeste reisevei blir et alternativ.
- Pasienter må sendes direkte til riktig behandlingssted ved akutte hendelser.
- Få en slutt på pasientbytte i ambulanse på Skaidi
- Ha en styrking av sykestuene og ambulansetjenesten
- Gi rusavhengige hjelp ikke straff
- Satse på veiledningssenteret for pårørende
- Styrke finansieringen av krisesentrene
- Bygge videre på kompetansen ved Kontoret for voldsoffererstatning i Vardø.
- Støtte opp om forsvaret i Finnmark, med en egen bataljon på Porsangmoen (at det blir gjort)
- Politihelikopter i Lakselv
- Flyplass i Kautokeino
- Kreve full mobildekning i hele fylket (5G)